

بررسی نحوه پوشش معلم در مدرسه از دریچه نگاه دانش آموزان دختر دوره متوسطه اول و دوم

زهره حمزه لو^۱، فاطمه نظری^۲

^۱مدرس دانشگاه فرهنگیان، دکترای تخصصی علوم (نویسنده مسئول)

^۲ دانشجوی کارشناسی پیوسته دبیری الهیات دانشگاه فرهنگیان، پردیس علامه طباطبائی ارومیه

چکیده

معلم یکی از عناصر مهم در بدنه تعلیم و تربیت است و نقش الگویی در دانش آموزان دارد، در این میان پوشش ظاهری معلم نسبت به ویژگیهای دیگر او در اولویت امور قرار می گیرد. هدف این مطالعه بررسی نحوه پوشش معلمان مدارس از دریچه نگاه دانش آموزان است که با روش کیفی بر روی تجربیات زیسته دانش آموزان دختر استان آ.غ شهرستان ارومیه در سه مرحله کدگذاری انجام شده و با استفاده از مصاحبه با گروهی از دانش آموزان دوره متوسطه که با نمونه گیری هدفمند ساده و در دسترس انجام یافته است. پس از کدگذاری تجارب زیسته گروه نمونه که در ۱۵ نفر به اشباع نظری منجر شده، از تعداد ۵۳ کد باز استخراج شده، ۸ کد محوری (مقوله) استخراج گردیده که این مقولات در نهایت به چهار کد نهایی (مضمون اصلی) تبدیل شده است. یافته ها نشان می دهد که پوشش معلم از نگاه دانش آموز در یادگیری تاثیر دارد و چهار شاخصه اساسی؛ پوشش و یادگیری، فرم و مدل پوشش معلم، نقش الگویی پوشش معلم و نقش زیبا شناختی پوشش معلم بیانگر این نتیجه است که دانش آموزان دوره متوسطه اول و دوم نسبت به نگرش ها، ارزش ها و شخصیت های معلمان خود واکنش نشان می دهند و در این میان پوشش ظاهری معلمان را در یادگیری بهتر موثر دانسته، به فرم و مدل پوشش معلم اهمیت می دهند و از معلمان شیک پوش و امروزی رضایت بیشتری دارند و در بیشتر موارد از پوشش معلمان خود در صورت پسند الگو می گیرند و علاوه بر اینها به نوع و رنگ پوشش آنان حساسیت نشان می دهند. و می توان گفت پوشش مناسب معلم از نظر دانش آموز موجب نزدیکی بیشتر بین آن دو می شود.

واژه های کلیدی: پوشش معلم، یادگیری، مدل لباس، رنگ لباس، دانش آموزان متوسطه دوره اول و دوره دوم

۱. مقدمه

تعلیم و تربیت نه تنها برای زندگی بلکه برای هستی است. یکی از الگوهای تربیتی را می توان نقش شخصیت معلمان در رفتار دانش آموز دانست. امروز دیگر مدرسه تنها نقش انتقال معلومات و میراث فرهنگی را بر عهده ندارد، بلکه تاثیرگذاری آن در رشد و پرورش کل شخصیت دانش آموز است. فرهنگ بدون انسانیت نمی تواند وجود داشته باشد، پس مدرسه امید انسانیت است و معلم ستون پا بر جای بشریت. [۴]

پوشش مناسب و ظاهر مرتب معلم به ایجاد انگیزه و علاقه در دانش آموزان نسبت به مدرسه کمک می کند. رنگ لباس معلم نیز بر کیفیت آموزش اثر مستقیم دارد، زیرا باعث تحریک پذیری بخش میانی مغز و ایجاد نشاط در محیط آموزشی، در دانش آموز و معلم، می شود. برعکس اگر معلم ظاهر ژولیده و نامرتب داشته باشد و لباس های کهنه، ساده و رنگ های تیره بپوشد، امکان بی توجهی، نبوده تمرکز، بی حوصلگی و اضطراب در دانش آموزان وجود دارد. در حالی که پوشیدن لباس های به رنگ های سفید و زرد ملایم باعث تقویت حافظه و تمرکز می شود. رنگ های گرم مانند قهوه ای، کرم، لیمویی، آبی آسمانی یا سبز نیز توجه دانش آموزان را به معلم جلب می کند. رنگ های ملایم مانند آبی نیز آرامش را در پی دارند. [۶]

طی سال های اخیر در مدارس کم و بیش به رنگ کلاس ها و مدارس و حتی رنگ لباس های دانش آموزان توجه شده است. یکی از موضوعات به اثبات رسیده در علم روانشناسی این است که هر نوع رنگی در لباس، اثراتی در خود شخص و بینندگان او ایجاد می کند و این خود می تواند از منظری دیگر نشان دهنده نوع شخصیت و روحیه صاحب آن باشد؛ همین طور نوع لباس نیز می تواند بیانگر نوع افکار و عقاید وی باشد. دانش آموزان، خصوصا دختران، بیشتر به دنبال جاذبه های ظاهری هستند و احساس آنها بر منطقشان غلبه دارد. بنابراین، معلمی موفق تر خواهد بود که ابتدا رابطه ای عاطفی و قوی با دانش آموزان برقرار کند تا بتواند آنچه را که نیاز است به آنان منتقل سازد. دانش آموزان نیز با کسی رابطه خوبی برقرار می کنند که جذابیت خاصی برایشان داشته باشد؛ به ویژه از نظر آراستگی ظاهری که مورد بحث این نوشتار است. اینجاست که یادگیری دانش آموزان با علاقمندی همراه خواهد بود و نتیجه بهتری در پی خواهد داشت. در این باره می توان نگاهی داشت به دیدگاه دکتر علی اکبر شعاری نژاد که می گوید: "یکی از ویژگیهای معلم جذاب این است که خوش ظاهر و خوش لباس باشد و البته به گونه ای خود را نیاراید که جلب توجه کند؛ در مقابل از ویژگی های معلم بی جاذبه این است که در وضع ظاهری خود نقایصی دارد. مثلا لباس زنده می پوشد". به گواه تاریخ، یکی از عوامل مؤثر در موفقیت پیامبر گرامی اسلام در جلب قلوب مردم، خوش بویی و آراستگی ظاهر ایشان بوده است، زیرا انسان ها به طور فطری، آراستگی و زیبایی را دوست دارند. معلمی که در قیاس با سایرین به لحاظ نحوه پوشش متفاوت و به نوعی متنوع باشد بیشتر می تواند دانش آموزان را به سوی خود جلب کند. به ویژه دانش آموزان ابتدایی، به دلیل سطح فکری خاص خود در این دوره سنی، از ظاهر افراد بیشتر تأثیر می پذیرند و در نتیجه تفکرات چنین معلمانی را نیز بیشتر پذیرا هستند. لازم به ذکر است که منظور از پوشش متفاوت، پوششی است شاد و متنوع که در عین حال خارج از عرف جامعه نیز نباشد. [۷] بنابراین پوشش ظاهری معلم چه مرد و چه زن در نگاه اول بیانگر متانت و وقار وی بوده به دنبال آن شناختی از شخصیت او را رقم خواهد زد. مسئله اصلی این پژوهش این است که بهتر است پوشش معلمان در مدارس و کلاسها به چه نحوی باشد، و از دریچه نگاه دانش آموزان با واکاوی تجارب زیسته آنان به پاسخ این سوال پرداخته شده است.

۲. یافته ها

از جمله نشانه های چشمگیر الهی در جهان هستی، رنگ است. رنگ ها با تجلی و ظهور در پیکر موجودات جاندار و بی جان جلوه و جمال خاصی به طبیعت بخشیده، ادامه چرخه حیات و شکوه زندگی را مرهون خود ساخته اند. بی مبالغه باید اذعان کرد که بدون رنگ و جهان رنگ ها، سردی و افسردگی و بی نشاطی در همه جا رخ می نمود. در سایه تأثیر متنوع رنگ هاست که ره آوردهای متناوب روانی در انسان و سایر موجودات تظاهر پیدا می کند و روح جنبش و تکاپو دمیده می شود و از این رهگذر، یکسویی و یکنواختی از فضای زندگی مادی رخت بر می بندد و دلپذیر می گردد. آنچه از روایات اسلامی به دست

می‌آید اینکه جمال و زیبایی امری پسندیده است و به همین قیاس استفاده از لباس زیبا به عنوان یک نعمت الهی شایسته محسوب می‌گردد. از حضرت علی (علیه السلام) روایت شده است، "ان الله جمیل و یحب الجمال و یحب ان یری نعمته علی عبده"؛ خدا جمیل است و جمال را دوست دارد، دوست دارد که نعمت خود را بر بنده خود ببیند. [۳]

معلم فقط یک آموزش دهنده صرف نیست، بلکه مهم تر از آن، یک مربی و یک الگوی با نفوذ در تعلیم و تربیت است. یک معلم خوب که با رفتار و گفتار پسندیده اش دانش آموزان را خوب پرورش میدهد، یک معلم بد اخلاق و بد رفتار و منحرف که با رفتار بد خود، دانش آموزان را به انحراف و تباهی می کشد بزرگ ترین خیانت را نسبت به اجتماع مرتکب میشود بنابراین شغل و حرفه معلمی از پراحساس ترین، حساس ترین و مسئولیت دارترین شغل های اجتماع می باشد. معلم نمی تواند نسبت به اخلاق و رفتار خود آزاد و بی تفاوت باشد، زیرا محدوده اخلاقیاتش فراتر از خود اوست. او تنها مسئول خودش نمی باشد بلکه مسئولیت تعدادی از انسان های معصوم را نیز به عهده گرفته است "معلمان و مدرسان باید به این مسئولیت سنگین و ارزشمند و میزان و مقدار نفوذ خود در دانش آموزان خوب ببیندیشند و با اصلاح اخلاق و رفتار خویش بهترین الگوها را در اختیار دانش آموزان و یا دانشجویان قرار دهند". [۸]

تعداد پژوهشهایی که در زمینه پوشش معلم از نگاه دانش آموز و از دیدگاههای مختلف انجام یافته باشد بسیار اندک است و در صفحاتی از روزنامه ها و هفته نامه و سایتهای خبری که در خصوص مسائل اجتماعی انتشار یافته یا نمایه می شوند بیشتر به این امر مهم پرداخته شده است.

احمدی و پاسبان موسی آباد، ۱۳۹۵، در پژوهشی با هدف تاثیرات روانی رنگ پوشش معلمان مقطع ابتدایی بر دانش آموزان به بررسی اثرات روانی رنگ پوشش معلمان مقطع ابتدایی بر دانش آموزان به روش توصیفی تحلیلی پرداخته اند. نتایج نشان داده که رنگ - پوشش معلمان این دوره بر روحیه دانش آموزان تاثیر می گذارد و استفاده از رنگ های شاد و روشن موجب احساس نزدیکی بیشتر بین معلم و دانش آموز می شود. [۱]

شیرزاد، ۱۳۹۱، در مطالعه ای با عنوان پوشش معلمان و زمینه های روانشناختی آن، نشان داد که در بسیاری از محیطها و خصوصا در محیطهای آموزشی و مدارس، توجه به آراستگیهای ظاهری از عوامل مهم در نشاط آفرینی است. در این میان، توجه به وضعیت ظاهری معلمان و عوامل اجرایی مدرسه از نظر روان شناسان اجتماعی عامل مهمی در کارایی پیام دهی در محیطهای آموزشی است. با توجه به نگرش نظام وار به کلاس درس، بدین معنا که تمام اجزای نظام با هم در ارتباط اند و تأثیر متقابل دارند؛ قطعاً رنگها هم در ساختار مدرسه، جایگاه خاص خود را دارند که از جمله باید به رنگ پوشش معلم توجه کرد. «در تمام مدتی که معلم در مدرسه یا کلاس حضور دارد، لباسش نوازشگر چشمان دانش آموزان است و به گونهای غیرمستقیم، وی با انتخاب پوشش خود از حیث نوع و رنگ، بر آنان تأثیر میگذارد». موضوع پوشش هر چند به ظاهر ساده به نظر میآید. اما تجربه نشان میدهد که دانش آموزان درباره پوشش معلمان خود دقت و موشکافی خاصی دارند و اگر معلمی ظاهری ژولیده و نامرتب داشته باشد، از او تأثیر چندانی نمی پذیرند. راستی چگونه معلم می تواند تأکید دین بر پاکی و طهارت را گوشزد کند، اما خود به لحاظ ظاهری، ناآراسته و ژولیده پوش باشد! همانطور که آراستگی باطنی معلم می تواند در جذب دانش آموزان تأثیرگذار باشد، آراستگی ظاهری نیز بر جلب توجه فراگیرنده خواهد افزود. [۷]

یکی از ابعاد فطری انسان یعد زیباشناختی است. انسان ذاتا زیبایی را دوست دارد زیرا هنر و زیبایی از درون فطرت او نشأت می گیرد و خداوند در قرآن کریم به این نیاز انسان توجه داشته است [۹]

از دیدگاه علمی ثابت شده که همه رنگ ها از تشعشع های نور خورشید است و هر شی به میوان شفافیت و خاصیت خود پرتو ها را جذب و برخی را بازتاب می نماید. هنگامی که از رنگها و اثرات روحی و جسمی آن بحث می شود نباید انتظار اثرات شدید و قابل احساسی برای همه داشت. بلکه اثرات آنها جزئی است. طبق تحقیقات جامعه شناسی رنگها نه تنها افراد را تحت تاثیر قرار می دهند بلکه منجر به پیشرفت یا رکود جامعه می شوند با انتخاب ناصحیح رنگ در مکان خود و بکارگیری نادرست آن در محیط های انسانی صدمات روحی شدیدی بر انسان وارد می شود. [۲]

زیبایی و تناسب ظاهری معلم شاخص مثبت و غیرقابل انکاری در حرفه معلمی است که می تواند از عناصر مهم یادگیری دانش آموزان نیز باشد. دانش آموزان به ظاهر و نحوه لباس پوشیدن معلمان توجه خاصی دارند و درباره آن دقت و موشکافی می کنند. تاثیر این ظاهر و پوشش معلم در نخستین روزهای برخورد با دانش آموزان بیشتر است و تا مدت های زیادی در ذهن دانش آموزان می ماند؛ گاهی حتی تا آخر عمر آن را فراموش نمی کنند. با وجود اینکه پوشش معلم بر میزان احترام و اعتبار در میان دانش آموزان تاثیر مثبت دارد، اما در جامعه ما به این موضوع اهمیت چندانی داده نمی شود. برعکس، تمام فشار بر نوع پوشش دانش آموزان است. در فرهنگ ما، استفاده از رنگ های تیره به صورت عرف در آمده است. حتی بعضی از مدارس معلمان را به پوشش با رنگ های تیره مجبور می کنند. در صورتی که مقام و منزلت معلم و نقش الگویی وی ایجاد می کند که از نظر سر و وضع ظاهری کاملاً آراسته و مرتب باشد. [۶] راهکار ۳_۵ سند تحول بنیادین نیز بر این موضوع تاکید کرده است. [۵]

جدول شماره ۱ بررسی پوشش معلمان از نگاه دانش آموزان

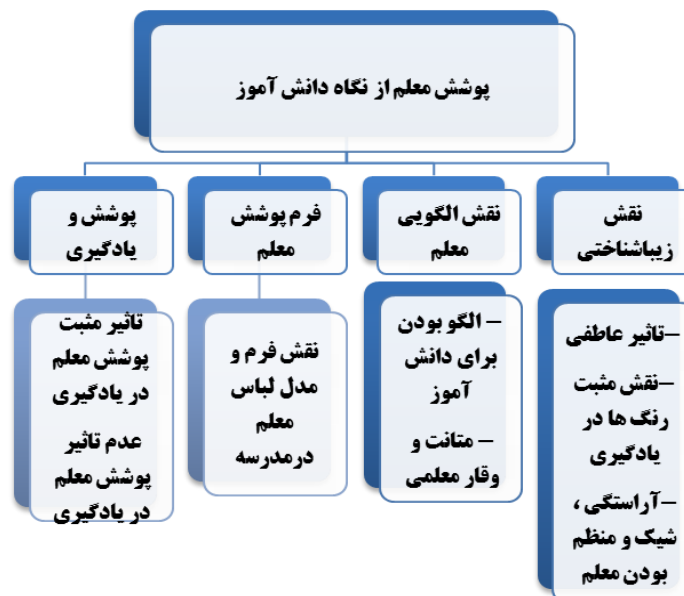
مضامین	مقوله ها	جملات استخراج شده
پوشش و یادگیری	تاثیر مثبت پوشش معلم در یادگیری	۱. لباس معلم خیلی در یاد گرفتن درس تاثیر داره ۴. روحیه دانش آموز بالا میره وقتی میبینه معلمش لباسش خوبه. ۵. در درس خواندن شاید تاثیر مثبتی داشته باشه ۱۳. لباسش باید زیاد تجملی نباشه که حواس دانش آموز زیاد به لباس پرت بشه و اصلاً متوجه درس نشه ۳۲. تو پوشش و ظاهرش تنوع داشته باشه چون تو یادگیری تاثیر داره.
	عدم تاثیر پوشش معلم در یادگیری	۱۵. تو یادگیری من که به شخصه اثری نداشته. ۳۷. به نظر من لباس معلم تاثیری در یادگیری نداره ۳۸. پوششی که باعث نشه موقع درس دادن حواس دانش آموز پرت شه لباسی که معلم با اون راحت باشه. ۴۳. حال من بده، رنگ مانتو چه کمکی به حال بد من داره ؟ ۵۱. من خنگم معلم نارنجی بپوشه آیا من بهتر یاد میگیرم
فرم پوشش معلم	نقش فرم و مدل لباس	۱۷. مقنعه بلند باشه بهتره. هم جلوه قشنگی میده هم زیاد بدنش تو چشم نیست. ۱۸. مانتو و شلوارش دیگه خیلی گشاد نباشه. ۲۱. کیفی میندارن ب شونه زیاد واسه معلم قشنگ نیس. حتما یه ساعت شیک دستش باشه. نمیدونی چه نقشی داره! اصلاً احترام معلمو میبره بالا ۴۱. هر چی معلم امروزی تر باشه با مد روز پیش بره به نظرم دانش اموزا بهتر میتونن باهاش ارتباط برقرار کنن

		<p>۴۵. ساعت خیلی خوبه کفششم اسپرت و کتونی باشه</p> <p>۵۳. مانتوش زیاد کوتاه نباشه.</p>
نقش الگویی معلم	الگو بودن برای دانش آموز	<p>۲۹. پوشش معلم الگوی دانش آموز مخصوصا معلم ابتدایی</p> <p>۴۸. اگه معلم اتو کرده باشه و مرتب وارد کلاس بشه مطمئنا دانش آموزم میتونه مثل معلمش رفتار کنه</p>
	متانت و وقار معلمی	<p>۳۵. پوشش معلم بهتر است مناسب سن و سالش باشد.</p> <p>۳۰. معلم باید با توجه ب آیین لباس بپوشه مثلا تو ایران لباس مطابق دین.</p> <p>۳۶. لباسش با توجه به محیط کاری باشه</p> <p>۴۷. معلم دبیرستان باید سنگین بپوشه</p>
نقش زیباشناختی پوشش معلم	تاثیر عاطفی	<p>۲۷. اگه معلم سر و لباسش خوب باشه و به خودش برسه بچه ها بیشتر بهش توجه میکنن و حتی درسش رو هم بیشتر میخونن و به اون علاقه دارن.</p> <p>۴۲. هر چی معلم خوش پوش تر و شیک تر تو دل برو تر و جیگر تر در نتیجه رابطه صمیمی بین دانش آموزان و معلم ایجاد میشه</p>

	نقش مثبت رنگ ها در یادگیری	<p>۱۰. همیشه مقنعه مشکی بپوش البته من جز مشکی نمیپسندم</p> <p>۱۱. هیچ وقت شلوار رنگی نپوشه</p> <p>۲۶. لباسای روشن بیپوشه چون خیلی تاثیر داره ...</p> <p>۲۸. نباید همیشه مدل لباس های جور باشه و ی رنگ چون اکثر معلما همیشه رنگ های قهوه ای مشکی یا سرمه ای میپوشن اینم خوبه ولی برا همیشه جذاب نیست البته رنگ شاد هم خوبه ولی جلف نباشه...</p> <p>۳۳. رنگ تیره باعث میشه دانش آموز افسرده بشه و تو روحیاتش تاثیر داره</p> <p>۴۰. واسه دوره ابتدایی رنگای شاد باشه.</p> <p>۴۴. رنگ شاد خوبه</p> <p>۴۶. پوشش معلمان اگه روشن تر باشه خوبه آدم بیشتر یاد میگیره</p> <p>۴۹. مانتو رنگ آبی آسمانی فرم خیلی کوتاه نه خیلی بلند</p> <p>۵۰. برای دبیرستان رنگ های سنگین بهتره یادگیری بازم میگم تاثیر نداره</p>
	آراستگی ، شیک و منظم بودن معلم	<p>۲. معلمی که چرت و پرت بپوشه مسخره اش می کنیم</p> <p>۳. وقتی شیک میپوشه آخ کیف میکنیم.</p> <p>۶. اگر یه معلم نامرتب وارد کلاس شود میل به اینکه تا یکساعت سر کلاسی بنشینم کلا از بین میره معلم باید همیشه بوی خوبی بده</p> <p>۷. همیشه آرایش ملایمی رو صورتش باشه</p> <p>۸. بعضی موقع هاشلوار و مانتوش ست باشه بهتره میتونه ام مانتو قشنگی بپوشه</p> <p>۹. مانتو تک باشه شلوار و مقنعه یه رنگ باشه، شلوار مشکی باشه خوبه تا لی و رنگی</p> <p>۱۲. مانتو گشاد نپوشه همیشه شیک بپوشه</p> <p>۱۴. ساده اما در عین حال شیک.</p> <p>۱۶. معلم باید لباسش مرتب و تمیز باشه .</p> <p>۱۹. کفشش یه ذره پاشنه داشته باشه.</p> <p>۲۰. دو سه تا لباس داشته باشه که همش تکراری نپوشه. کیفش از این دستیا باشه</p>

		۲۲.یه ذره آگه معلم به خودش برسه هم بد نیس
		۲۳.خوش پوش باشه.
		۲۴.دکمه هاش هی باز نشه همه بخندن بهش بعد یکی مثل من همش بهش بگه خانم دکمه ات بازه
		۲۵.معلم باید ارایش کرده باشه به خودش برسه همیشه خوشبو باشه و البته همیشه اتو کشیده و ساعت داشته باشه
		۳۱.لباسش رسمی و شیک باشه صورتش هم تر و تمیز باشه
		۳۹.هر چقد ظاهر آراسته تر و منظم تر باشه باشه بهتره

بر اساس جدول شماره ۱) پوشش ظاهری معلم از دریچه نگاه دانش آموز ؛ یافته ها نشان می دهد که نتیجه مصاحبه با ۱۵ دانش آموز دوره متوسطه اول و دوم ، بر اساس ۴ مضمون اساسی استخراج شده نقش پوشش در یادگیری ، فرم و مدل پوشش معلم ، نقش الگویی پوشش ظاهری معلم و نقش زیبانشناختی پوشش معلم از نگاه دانش آموزان دوره متوسطه اول و دوم اهمیت دارد و در این میان اهمیت مضمون زیبانشناختی از مضامین استخراجی دیگر در درجه بالاتری قرار دارد چون از مجموع ۵۳ کد استخراج شده پس از حذف کدهای تکراری و مشابه ۳ مقوله اساسی در زیرمجموعه مضمون زیبانشناختی پوشش معلم با ۲۹ کد اختصاصی قرار گرفته است. دو مقوله با ۱۰ کد اختصاصی در زیرمجموعه مضمون نقش پوشش در یادگیری ، دو مقوله با ۶ کد اختصاصی در زیرمجموعه مضمون نقش الگویی پوشش معلم در یادگیری و تنها یک مقوله با ۶ کد اختصاصی در زیر مجموعه فرم و مدل پوشش معلمان قرار گرفته است . که مدل مفهومی نتیجه مصاحبه را به این صورت می توان نشان داد :

شکل شماره ۱) مدل مفهومی پوشش معلم از دریچه نگاه دانش آموز

نتیجه گیری

هدف پژوهش بررسی نحوه پوشش معلمان مدارس از دریچه نگاه دانش آموزان دوره متوسطه بود که بر روی تجربیات زیسته دانش آموزان دختر استان آغ شهرستان ارومیه انجام شد و از طریق مصاحبه نیمه ساختاریافته بر روی دانش آموزان دوره متوسطه اجرا شد. پس از کدگذاری تجارب زیسته گروه نمونه که در ۱۵ نفر به اشباع نظری منجر شد، پس از حذف کدهای تکراری و مشابه از تعداد ۵۳ کد اولیه یا باز، ۸ مقوله استخراج گردید و این مقوله ها در نهایت به چهار مضمون اصلی تبدیل شد. به جز ۴ کد اختصاصی که عدم تاثیر پوشش و رنگ در یادگیری را نشان می دهد و یک کد که بر عدم تمرکز در یادگیری تاکید دارد، نتایج این پژوهش با نتیجه پژوهش شیرزاد، ۱۳۹۱، در خصوص پرداختن به بعد زیباشناختی و توجه به رنگها در پوشش معلمان، توجه به آراستگیهای ظاهری که از عوامل مهم در نشاط آفرینی است. بدین معنا که تمام اجزای نظام با هم در ارتباط اند و تاثیر متقابل دارند و اینکه باید به رنگ پوشش معلم توجه کرد. و معلم به گونه ای غیرمستقیم، با انتخاب پوشش خود از حیث نوع و رنگ، بر دانش آموزان تاثیر می گذارد و دانش آموزان درباره پوشش معلمان خود دقت و موشکافی خاصی دارند و اگر معلمی ظاهری ژولیده و نامرتب داشته باشد، از او تاثیر چندانی نمی پذیرند همسو بوده و همانطور که آراستگی باطنی معلم می تواند در جذب دانش آموزان تاثیرگذار باشد، آراستگی ظاهری نیز بر جلب توجه فراگیرنده خواهد افزود، هماهنگی دارد و همچنین با نتیجه پژوهش احمدی و پاسبان موسی آباد، ۱۳۹۵، از لحاظ پرداختن به بعد زیباشناختی و مقوله عاطفی رنگ پوشش معلمان بر روحیه دانش آموزان تاثیر گذاشته و استفاده از رنگ های شاد و روشن در پوشش معلم ارتباط عاطفی بین معلم و دانش آموز را بهتر می کند. یافته های این پژوهش نشان داد که پوشش معلم برای دانش آموز مهم است و ظاهر معلم از نگاه بیشتر دانش آموزان در یادگیری تاثیر دارد و چهار شاخصه اساسی؛ پوشش و یادگیری، فرم و مدل پوشش معلم، نقش الگویی پوشش معلم و نقش زیبا شناختی پوشش معلم بیانگر این نتیجه است که دانش آموزان در دوره متوسطه اول و دوم نسبت به نگرش ها، ارزش ها و شخصیت های معلمان خود واکنش نشان می دهند و در این میان پوشش ظاهری معلمان را در یادگیری بهتر موثر دانسته، به فرم و مدل پوشش معلم اهمیت می دهند و از معلمان شیک پوش و امروزی رضایت بیشتری دارند و در بیشتر موارد از پوشش معلمان خود در صورت پسندیدن الگو می گیرند و علاوه بر اینها به نوع و رنگ پوشش آنان حساسیت نشان می دهند. و می توان گفت پوشش مناسب معلم از نظر دانش آموز موجب نزدیکی بیشتر بین معلم و دانش آموز می شود.

منابع و مراجع

۱. احمدی، فاطمه و زهرا پاسبان موسی آباد، ۱۳۹۵، تاثیرات روانی رنگ پوشش معلمان مقطع ابتدایی بر دانش آموزان، دومین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در حوزه علوم تربیتی و روانشناسی و مطالعات اجتماعی ایران، قم، مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی سروش حکمت مرتضوی، https://www.civilica.com/Paper-ESCONF02-ESCONF02_164.html
۲. دانش، ساجده (۱۳۹۴). رنگ در قرآن کریم، کنفرانس سالانه رویکردهای پژوهشی نوین در علوم انسانی، www.SID.ir
۳. رضائیان، مهدی و رادپور، حمیده (۱۳۹۷). هویت رنگ از منظر آموزه های قرآن (مطالعه کتابخانه ای برای ماهیت انتخاب رنگ محیط و لباس دانش آموزان بر اساس رنگ و پوششهای رنگی در قرآن)، اولین همایش ملی هویت کودکان ایران اسلامی در دوره پیش دبستانی، یزد، www.SID.ir
۴. سلجوقی، محمد (۱۳۹۲)، فعالیت های تربیتی - اجتماعی و فوق برنامه، کرمان، نشر خدمات فرهنگی کرمان، چاپ اول.
۵. سند تحول بنیادین آموزش و پرورش (۱۳۹۰).

۶. شاه محمدی، نیره (۱۳۹۶). چشم نوازی ظاهری معلم، مجله رشد آموزش ابتدایی، دوره بیستم، شماره ۸، اردیبهشت ۱۳۹۷، ۹۶-۱۶
۷. شیرزاد، ساکار، (۱۳۹۱). پوشش معلمان و زمینه های روان شناختی آن، رشد معلم. شماره دوم، آبان ۹۱، ص ۳۸-۳۹،
<https://www.roshdmag.ir/Roshdmag>
۸. نقدی آستمال، ظریفه (۱۳۹۶)، بررسی نقش معلم بر تربیت اخلاقی و دینی دانش آموزان ابتدایی بر اساس تعالیم مقدس اسلامی، پنجمین رویداد همایش ملی در علوم انسانی و مدیریت.
۹. یوزباشی، عطیه؛ یوزباشی، امید و یوزباشی، زکیه (۱۳۹۰). رنگ سیاه از منظر قرآن و روانشناسی، همایش بین المللی نوآوری و تحقیق در هنر و علوم انسانی، www.SID.ir